

*Rachunkowość podmiotów gospodarki komunalnej z perspektywy
ekonomii zrównoważonego rozwoju :
pomiar, ewidencja, raportowanie*
Beata Sadowska

Spis treści

Wprowadzenie 9

Rozdział 1

Zrównoważony rozwój jako obszar badawczy ekonomii 21

1.1. Ewolucja pojęcia „zrównoważony rozwój” w teorii ekonomii 21

1.2. Rola środowiska naturalnego i jego powiązania z gospodarką oraz społeczeństwem 30

1.3. Keynesowska i neoklasyczna ekonomia środowiska 36

1.4. Ekonomia środowiska a rozwój ekonomii ekologicznej 42

1.5. Ekonomia zrównoważonego rozwoju 44

1.6. Rozwój lokalny jako element ekonomii zrównoważonego rozwoju 49

Rozdział 2

Pomiar w teorii ekonomii 55

2.1. Pomiar elementem procesu poznawczego 55

2.2. Użyteczność, wartość i wycena w teorii ekonomii 62

2.3. Jednostka gospodarcza i pomiar celów przez nią realizowanych 72

2.4. Pomiar zjawisk ekonomicznych w rachunkowości oraz ewolucja metod pomiaru 81

2.4.1. Rola rachunkowości w teorii pomiaru ekonomicznego 81

2.4.2. Ewolucja metod i instrumentów pomiaru ekonomicznego w systemie rachunkowości 88

Rozdział 3

Realizacja funkcji informacyjnej rachunkowości 99

3.1. Status rachunkowości w naukach społecznych 99

3.2. Użyteczność informacji pochodzących z systemu rachunkowości 109

3.3. Użytkownicy informacji oraz ich oczekiwania 118

3.4. Rachunkowość finansowa jako podsystem informacyjny rachunkowości 127

3.5. Zaspokajanie potrzeb informacyjnych użytkowników przy wykorzystaniu miar i instrumentów rachunkowości zarządczej 138

3.6. Dylematy związane z raportowaniem w rachunkowości 144

Rozdział 4

Prawne, organizacyjne i ekonomiczno-społeczne aspekty funkcjonowania podmiotów gospodarki komunalnej w procesie pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju 155

4.1. Istota gospodarki komunalnej w ujęciu ekonomiczno-społecznym 155

4.2. Prawne i organizacyjne podstawy gospodarki komunalnej 163

4.3. Funkcje i zależności gospodarki komunalnej na tle koncepcji zrównoważonego rozwoju 170

4.4. Interesariusze gospodarki komunalnej oraz system informacyjny podmiotów gospodarki komunalnej 177

4.5. Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości przez podmioty gospodarki komunalnej 184

Rozdział 5

Pomiar i raportowanie realizacji celów zrównoważonego rozwoju przez podmioty gospodarki komunalnej - studium analityczno-badawcze 189

5.1. Procedura badawcza i uzasadnienie sposobu przeprowadzenia badań 189

5.1.1. Założenia przyjęte w procesie badawczym 189

5.1.2. Metody i techniki wykorzystane w badaniu oraz dobór próby badawczej 191

5.1.2.1. Podstawowe założenia metodologiczne 191

5.1.2.2. Badanie podmiotów gospodarki komunalnej i urzędów gmin - technika i dobór próby 192

5.1.2.3. Badanie mieszkańców jako interesariuszy sektora komunalnego - technika i dobór próby 194

5.1.3. Metody analizy i prezentacji danych 196

5.2. Wykorzystanie instrumentów rachunkowości do pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju - podmioty gospodarki komunalnej 197

5.2.1. Struktura badanej populacji 197

5.2.2. Planowanie i rachunkowość w podmiotach gospodarki komunalnej - informacje ogólne 199

5.2.3. Analiza i ocena wykorzystywania instrumentów rachunkowości finansowej 207

5.2.4. Analiza i ocena wykorzystania instrumentów rachunkowości zarządczej 210

5.2.5. Narzędzia raportowania w systemie rachunkowości podmiotów gospodarki komunalnej - ich rola i znaczenie w ekonomii zrównoważonego rozwoju 213

5.2.6. Otoczenie organizacji a rachunkowość 218

5.3. Potrzeby informacyjne interesariuszy, podejmowanie decyzji w świetle badań empirycznych 221

5.3.1. Zaspokajanie potrzeb informacyjnych interesariuszy a podejmowanie przez nich decyzji - wyniki badań - społeczeństwo, mieszkańcy gmin 221

- 5.3.2. Zaspokajanie potrzeb informacyjnych interesariuszy a podejmowanie przez nich decyzji - wyniki badań - skarbnicy gmin 226
- 5.4. Wybrane wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej 232
- 5.5. Wnioski 234

Rozdział 6

Modelowe ujęcie procesu pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju przez podmioty gospodarki komunalnej w systemie rachunkowości 239

6.1. Modelowe ujęcie perspektywy interesariuszy gospodarki komunalnej w ekonomii zrównoważonego rozwoju 239

6.2. Klasyfikacja podmiotów gospodarki komunalnej w procesie pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju 244

6.3. Model pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju przez podmioty gospodarki komunalnej w systemie rachunkowości (MPPiR) 247

6.3.1. Ogólna koncepcja zmian procesu pomiaru i raportowania 247

6.3.2. Syntetyczny i szczegółowy aktywny model pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju przez podmioty gospodarki komunalnej w systemie rachunkowości 252

6.4. Indeks SUGOMAR-BS 268

6.4.1. Założenia metodologiczne, wskaźniki, zmienne i test rzetelności 268

6.4.2. Indeks SUGOMAR-BS w badaniu podmiotów gospodarki komunalnej 276

6.5. Efekty i warunki wdrożenia modelu pomiaru i raportowania realizacji celów zrównoważonego rozwoju przez podmioty gospodarki komunalnej w systemie rachunkowości 278

6.5.1. Uwarunkowania realizacyjne w procesie modelowania 278

6.5.2. Przesłanki i pożądane rezultaty w procesie modelowania 281

Zakończenie 287

Bibliografia 297

Spis tabel 315

Spis rysunków 321

Spis załączników 323

Załączniki 325